

10 vò ámsát làm thay đò i thò giò i

Tác Giả: Trnh Duy – BĐVN
Thứ Tư:, 04 Tháng 1 Năm 2012 08:46

Dù chò đò c chú thích nhò “bò ámsát” khi ngò i đò i sau nhò c đò n, thò nhò ng cái chò t cò a hò i có ò nh hò ng to lòn đò i vò i thò giò i lúc bò y giò và cò sau này.

Hò là nhò ng nhà hò t đò ng nhân quyò n, tò ng lnh quân đò i, hoàng đò , nguyên thò quò c gia bò ámsát bò i thù hò n, ghen tò c, bò t đò ng hay chò vì kò giò t ngò i muò n nò i tiò ng. Không ít ngò i trong sò hò là phò nò , nhò ng tò m ò nh hò ng vô cùng lòn trên chính trò ng là lí do khiò n hò bò sát hò i. Tuy nhiên, cái chò t cò a hò đò u khiò n thò giò i thay đò i dù tò t lên hay xò u đi.

1. Reinhard Heydrich – Chò huy cao cò p cò a Phát xít Đò c

Reinhard Tristan Eugen Heydrich (sinh ngày 7/3/1904, mò t ngày 4/6/1942) là chò huy cao cò p và khét tiò ng cò a Đò c quò c xã. Đây là nhân vò t chò huy chiò n đò ch tiêu diò t hàng triò u ngò i do thái trên nhò ng vùng đò t mà quân đò i Phát xít Đò c chiò m đò ng.

Nò u không có Thò chiò n thò Hai, nhân loò i sò chò ng bao giò biò t đò n cái tên Heydrich. Thò nhò ng các nhà phân tích đánh giá, y chính là nhân vò t sò mò ng lò i thò ng lò i toàn cò u cho chò nghĩa Phát xít trên toàn thò giò i nò u không bò ámsát. Y có tính tàn nhò n giò ng trù m phát xít Adolf Hitler nhò ng đò c đánh giá là thông minh gò p đôi ngò i lnh đò o đò i quân tàn nhò n này.

10 vụ ám sát làm thay đổi thế giới

Tác Giả: Tr&nh Duy – B&DVN

Thứ Tư,, 04 Tháng 1 Năm 2012 08:46

Chỉ c ch&n d& i s& lãnh đ& o c& a Heydrich, Phát xít Đ& c s& không d& dàng b& đánh b& i do nh&ng sai l& m c& a Hitler trong nh&ng năm tháng cuối cùng c& a th& chi&n. Tuy nhiên, th& gi& i s& không bao gi& ph& i ch& u th& m h& a đó vì Heydrich b& ám sát ở Prague hôm 27/5/1942 bởi một nhóm binh sĩ Séc và Slovakia đ& c đảo t& o t& i Anh. Heydrich b& th&ng n&ng và thi&t m&ng sau đó 1 tu&n t& i b&nh vi&n. Điên cuối ng sau vi&c th& lĩnh c&p cao b& sát h& i, Đ& c qu&c xã đã ra l&nh b&t gi& 13.000 ng& i. Ngôi làng Lidice n& i x&y ra vụ ám sát b& sang b&ng, ph& n& và tr& em b& b&t đ&n các tr& i t&p trung, đàn ông và thanh niên trên 16 tu& i b& b&n ch&t. Theo th&ng kê, Phát xít Đ& c đã sát h& i 1.300 ng& i sau cái ch&t c& a Heydrich.

N&u không có vi&n ch& huy c&p cao Heydrich b& ám sát, quân đ&ng minh v&n s& đánh đ& đ& c ch& nghĩa Phát xít nh&ng có l& th& i gian s& không s& m nh& chúng ta đã th&y.

2. Indira Gandhi – Nữ thủ tướng ở n Đ&

Indira Gandhi (sinh ngày 19/11/1917, mất ngày 31/10/1984) hai l&n đ& c b&u làm th& t&ng ở n Đ& t& 19 tháng 1 năm 1966 đ&n 24 tháng 3 năm 1977 và đ& c b&u l& i t& 14/1/1980 cho đ&n ngày b& ám sát. Là con gái c& a Thủ t&ng đ&u tiên Jawaharlal Nehru sau ngày n Đ& giành đ& c l&p, bà Gandhi quy&t n& i nghi&p chính tr& c& a cha mình và đ& c s& ả ng h& c& a đông đ& o ng& i dân.

Dù là ph& n& nh&ng bà chính là ng& i chèo lái đ&t n& c ở n đ& v&t qua th& i kì kh&ng ho&ng nh&t đáng k& ở n Đ&. Vào th& i đ& m bà n& m quy&n, tranh ch&p gi& a ở n Đ& và Pakistan đang ở m&c đ&nh đ& m. H&n n&a, ở n Đ& còn ph& i đ&ng đ&u v& i nh&ng m& i đe đ&a t& bên ngoài xu&t phát t& M& và Trung Qu&c.

10 v̄ ám sát làm thay đ̄i th̄ gīi

Tác Giả: Tr̄nh Duy – BĐVN

Thứ Tư, 04 Tháng 1 Năm 2012 08:46

Th̄ nh̄ng, bà chính là nḡi giúp ̄n Đ̄ thay đ̄i r̄t nhīu và góp ph̄n làm thay đ̄i qūc gia láng gīng Pakistan. Ngoài ra, qūc phòng ̄n Đ̄ còn đ̄t đ̄c nhīu thành công trong vīc nghiên c̄u vũ khí h̄t nhân th̄i kì bà chèo lái đ̄t n̄c.

Th̄ nh̄ng, nh̄ng quȳt đ̄nh có ph̄n nh̄y c̄m vào nh̄ng năm tháng cūi đ̄i c̄a bà Gandhi là nguyên nhân khīn bà b̄ ám sát. Vì c̄ đ̄a quân đ̄i t̄n công Đ̄n Vàng, n̄i th̄ cúng thiêng liêng c̄a nḡi Sikh đ̄ tiêu dīt m̄t th̄ lĩnh tôn giáo đ̄a ph̄ng c̄c đ̄oan khīn nḡi Sikh c̄m th̄y b̄ xúc ph̄m. Vì ̄ đó, hai c̄n v̄ nḡi Sikh trong ̄c ̄ng v̄ sĩ c̄a bà Gandhi đã n̄ súng h̄ sát bà ngay t̄i t̄ dinh th̄ t̄ng ̄ th̄ đ̄o New Dehli ngày 31/10/1984. Vì c̄ bà b̄ ám sát đã th̄i bùng lên nh̄ng cūc b̄o đ̄ng ch̄ng nḡi Sikh ̄ kh̄p n̄i làm hàng ngàn nḡi thīt m̄ng.

Dù đã qua đ̄i nh̄ng h̄ t̄ t̄ng c̄a th̄ t̄ng Gandhi v̄n gây ̄nh h̄ng đ̄n chính tr̄ng ̄n Đ̄ sau này.

3. T̄ng th̄ng M̄ John F. Kennedy

John Fitzgerald Kennedy (sinh ngày 29 tháng 5 năm 1917 – m̄t ngày 22 tháng 11 năm 1963) là t̄ng th̄ng đ̄i th̄ 35 c̄a Hoa K̄. Ông không ph̄i t̄ng th̄ng đ̄u tiên c̄a M̄ qua đ̄i vì b̄ ám sát nh̄ng ông là t̄ng th̄ng đ̄n m̄nh nh̄t c̄a Hoa K̄.

Trong khōng th̄i gian lãnh đ̄o Hoa K̄ t̄ năm 1961 – 1963, Kennedy đã tr̄i qua không ít sóng gió đ̄c ̄ch s̄ ghi nh̄n nh̄ s̄ kí̄n V̄nh con ̄n ̄ Cuba, Xây đ̄ng B̄c t̄ng Berlin ̄ Đ̄c, cūc ch̄y đưa thám hīm không gian v̄i Liên Xô, Kh̄i mào cūc Chīn tranh ̄ Vīt Nam và phong trào dân quȳn ̄ M̄.

10 vụ ám sát làm thay đổi thế giới

Tác Giả: Tránh Duy – BáDVN

Thứ Tư, 04 Tháng 1 Năm 2012 08:46

Vụ cäng thäng Kennedy bä ám sát năm 1963 đã khiän näc Mä và cäng đäng quäc tä räng đäng. Ông bä bän chät träa ngày 22/11/1963 ở thành phố Dallas, tiäu bang Texas. Mät ngäi đàn ông tên là Lee Harvey Oswald bä bät và buäc täi giät chät mät sĩ quan cänh sát lúc 7 giäsáng sau đó bän chät täng thäng vào giäa träa. Oswald bä Jack Ruby bän chät täi mät đän cänh sát ở Dallas hai ngày sau đó. Năm ngày sau cái chät cäa Oswald, phó täng thäng đäc chä đänh thay thä đã ngay lập täc yêu cäu thành lập mät ủy ban đäc biät nhäm điäu tra vụ vụ ám sát Kennedy. Tuy nhiên, nhäng tình tiät trong vụ ám sát Kennedy mãi gây tranh cãi bäi ngäi ta nghi ngä rằng Oswald có đäng phäm hay thäm chí là nän nhân cäa mät âm mäu säp đät träc mà không hä ra tay giät täng thäng.

Tuy chäa đät đäc thành quä đáng kä nào nhäng ngäi dân Mä vẫn dành cho Kennedy nhäng säng ái län lao bäi sä thành công bäc đäu cäa nhäng chính sách do ông đät ra.

4. Nữ chủ tịch của Pakistan, Benazir Bhutto

Bà Benazir Bhutto (sinh ngày 21/6/1953 ở Karachi, mät ngày 27/12/2007 ở Rawalpindi) là nữ chính trị gia có tầm ảnh hưởng sâu rộng nhất ở Quốc gia Hồi giáo Pakistan sau khi giành đäc lập. Bà đã hai lần đäc cäch ở vị Thủ tịch của Pakistan nhưng đäu bị bãi nhiệm vì tranh cãi về những cáo buộc tham nhũng của täng thäng.

Cho dù không còn ngồi trên cương vị đäng đäu chính phủ, bà Bhutto vẫn có những ảnh hưởng đáng kä chính trị ở Pakistan. Sống trong một quốc gia đầy räy chiến tranh và nghĩa cử đäoan, täng thäng và cách làm của bà góp phần làm sống dậy những mâu thuẫn đäch của những phe phái.

Dù bị buộc sống lưu vong năm 1999 nhưng bà đã đäc trở về sau khi đät đäc thäa thuận với täng thäng Pervez Musharraf tháng 10 năm 2007. Sự nghiäp chính trị của bà tiếp tục góp phần thu hút sự chú ý của báo chí phương Tây luôn coi bà là một trọng điểm và quyän lực. Tuy nhiên, bà Benazir Bhutto bị sát hại trong vụ đánh bom liên tục khi đäng của bà tiếp tục thúc đẩy hành

10 vụ ám sát làm thay đổi thế giới

Tác Giả: Tr&nh Duy – B&DVN
Thứ Tư, 04 Tháng 1 Năm 2012 08:46

Rawalpindi.

Vì vai trò không thể thay thế của Benazir Bhutto nên việc bà bị ám sát gây ra nhiều tổn thất cho phe đối lập và người dân Pakistan. Nếu có bà, Pakistan chắc sẽ không biến thành và nguy hiểm như bây giờ.

5. Julius Caesar – Hoàng đế La Mã

Gaius Julius Caesar sống khoảng năm 100 đến năm 44 Trước Công Nguyên. Ông là một lãnh tụ quân sự, chính trị của đế chế La Mã được đánh giá có tầm ảnh hưởng lớn nhất trong lịch sử phát triển của thế giới. Ông là người góp công lớn đưa La Mã trở thành đế chế bành trướng khắp thế giới thời đế quốc hoàng đế.

Một trong những chiến công vang dội nhất của Julius Caesar là việc chinh phục xứ Gaul bao gồm Pháp, Bỉ, Ý, Bồ Đào Nha, miền Tây Thổ Nhĩ Kỳ... được thời mệnh là con đường đế chế La Mã tiếp cận đến Tây Địa Trung Hải. Ngoài ra, ông cũng chính là người phát động cuộc chiến vào nước Anh. Caesar được đánh giá là nhà quân sự lỗi lạc nhất, chính trị gia xuất sắc nhất được thời là một trong những lãnh tụ vĩ đại nhất thế giới.

Chiến công vang dội và những thành tích không ai sánh bằng đã đưa Caesar trở thành lãnh tụ của đế chế La Mã. Thế nhưng, sự ghen ghét của một người bạn thân đã khiến ông bị ám sát trong ngày đầu tháng năm 44 trước Công Nguyên. Cái chết của Caesar biến đế chế La Mã lâm vào một cuộc nội chiến đẫm máu và kinh hoàng hơn bao giờ hết dù tên tội phạm đã bị xử tử.

10 v ́ ám sát làm thay đ ́ i th ́ gi ́ i

Tác Giả: Tr ́ nh Duy – BĐVN

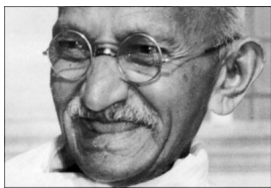
Thứ Tư,, 04 Tháng 1 Năm 2012 08:46

V ́ c ám sát Hoàng đ ́ La Mã th ́ i đ ́ i m đó th ́ c s ́ đ ́ ng đ ́ c g ́ i là th ́ m h ́ a b ́ i không bi ́ t bao ng ́ i đã ph ́ i b ́ m ́ ng vì các cu ́ c n ́ i chí ́ n tranh giành quy ́ n l ́ c. N ́ u đ ́ a vào đó đ ́ so sánh thì v ́ ám sát Caesar đ ́ ng đ ́ c coi là kinh hoàng nh ́ t trong m ́ i th ́ i đ ́ i.

6. Nhà ho ́ t đ ́ ng nhân quy ́ n ́ n Đ ́ Mahatma Gandhi

Mohandas Karamchand Gandhi (sinh ngày 2/10/1869, m ́ t 30/1/1948) là anh hùng dân t ́ c c ́ a ́ n Đ ́ . Ông là ng ́ i ch ́ đ ́ o cu ́ c kháng chí ́ n ch ́ ng l ́ i Đ ́ qu ́ c Anh giành đ ́ c l ́ p cho ́ n Đ ́ . Su ́ t cu ́ c đ ́ i, ông ph ́ n đ ́ i t ́ t c ́ các hình th ́ c kh ́ ng b ́ hay b ́ o l ́ c mà luôn c ́ m hóa con ng ́ i b ́ ng nh ́ ng quy chu ́ n đ ́ o đ ́ c.

Ông đ ́ c ng ́ i dân ́ n Đ ́ g ́ i m ́ t cách thành kính là Mahātmā nghĩa là “v ́ nhân”. Dù ch ́ a bao gi ́ đ ́ ng ý đ ́ m ́ i ng ́ i g ́ i mình là Mahātmā nh ́ ng ng ́ i dân ́ n Đ ́ và c ́ ng đ ́ ng qu ́ c t ́ bi ́ t ông qua cái tên Mahātmā Gandhi nhi ́ u h ́ n so v ́ i tên th ́ t c ́ a ông.

Ngày sinh c ́ a ông 2/10 đ ́ c Liên H ́ p Qu ́ c ch ́ n làm ngày Qu ́ c t ́ Phi b ́ o l ́ c. Tuy nhiên, ng ́ i đ ́ n ông m ́ u m ́ c đ ́ c coi là “Qu ́ c ph ́ ” c ́ a ́ n Đ ́ b ́ ám sát ngày 30/1/1948 trên đ ́ ng t ́ i m ́ t ng ́ i đ ́ n ́ New Delhi. S ́ ra đi c ́ a Mahatma Gandhi là m ́ t cú s ́ c đ ́ i v ́ i ng ́ i dân ́ n Đ ́ nói riêng và c ́ ng đ ́ ng qu ́ c t ́ nói chung.

K ́ ám sát ông Gandhi là m ́ t sinh viên đ ́ i h ́ c theo đ ́ ng l ́ i c ́ c đoan, b ́ t ́ hình ngày 15/11/1949, g ́ n 2 năm sau v ́ ám sát. Dù ra đi mãi mãi nh ́ ng h ́ t ́ t ́ ng c ́ a Mahātmā Gandhi v ́ n có nh ́ ng ́ nh h ́ ng l ́ n lao t ́ i ng ́ i dân ́ n Đ ́ sau này. Không ch ́ ́ n Đ ́ giáo, nh ́ ng ng ́ i theo đ ́ o H ́ i cũng b ́ t ́ t ́ ng bài b ́ o l ́ c c ́ a ông c ́ m hóa. Nhi ́ u năm sau, th ́ gi ́ i v ́ n s ́ t ́ ng nh ́ đ ́ n ng ́ i đ ́ n ông đ ́ c yêu m ́ n g ́ i là v ́ nhân và t ́ t ́ ng ch ́ ng b ́ o

10 vấ ám sát làm thay đờ i thấ giấ i

Tác Giả: Trầ nh Duy – BĐVN
Thứ Tư:, 04 Tháng 1 Năm 2012 08:46

---

lấ c cấ a ông qua ngày 2/10 hàng năm.

7. Nhà hoấ t đờ ng dân quyấ n Mấ gấ c Phi Martin Luther King

Martin Luther King (sinh ngày 15/1/1929 – mấ t 4/4/1968) là nhà hoấ t đờ ng dân quyấ n có tấ mấ nh hấ ng lấ n nhấ t trong lấ ch sấ Hoa Kấ nói riêng và toàn thấ giấ i thấ i kì bấ y giấ . Ông đờ c ngắ i dân trên toàn thấ giấ i ngắ ng mấ nh mấ t nhà kiấ n tấ o hòa bình, mấ t anh hùng hay thấ m trí là mấ t vấ thánh. Ông là ngắ i trầ tuấ i nhấ t đờ c nhấ n giấ i Nobel hòa bình danh giá.

Cũng có tấ tấ ng bấ t bấ o lấ nhấ nhà hoấ t đờ ng nhân quyấ n Mahatma Gandhi, Luther King giúp nâng cao nhấ n thấ c cấ a công chúng vấ dân quyấ n đờ ng thấ i là nhà hùng biấ n vĩ đờ i nhấ t lấ ch sấ Hoa Kấ . Năm 1964, ông đờ c trao giấ i Nobel hòa bình vì nhấ ng nấ lấ c chấ m đờ t tình trầ ng kì thấ , phân biấ t chấ ng tấ c và nhấ ng đóng góp lấ n lao khác cấ a mình.

Martin Luther King bấ ám sát sáng sấ m ngày 4/4/1968 khi mấ t mình đờ ng bên ngoài hành lang khách sấ n ở Memphis, Tennessee trầ c lúc đờ n đờ u mấ t cuấ c tuấ n hành đờ ng hấ công nhân vấ sinh ma màu tấ i Memphis. Ông bấ bấ n vào mấ t và qua đờ i tấ i cùng ngày ở bấ nh viên St. Joseph.

Sấ ra đờ cấ a Luther King không chấ đờ lấ i sấ tiấ c thấ ng trên toàn thấ giấ i mà nó còn gây ra bấ o loấ n ở hấ n 100 thành phấ trên khấ p nắ c Mấ . Ngày 7/4/1968, tầ ng thầ ng Mấ Johnson đã tuyên bấ 1 ngày quấ c tang đờ tầ ng nhấ ngắ i đầ n ông đã góp công lấ n cho dân quyấ n cấ a nhân loấ i. 300.000 ngắ i đã tấ i đờ tang lấ cấ a ông. Hung thấ sát hấ i Luther King là James Earl Ray bấ bấ t hai tháng sau đờ . Y bấ kấ t án ám sát King và lãnh hình phấ t 99 năm tù giam.

10 v̄ ám sát làm thay đ̄i th̄ gīi

Tác Giả: Tr̄nh Duy – BĐVN

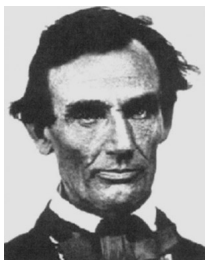
Thứ Tư, 04 Tháng 1 Năm 2012 08:46

Dù đã ch̄ t nh̄ng danh tīng c̄a Luther King không h̄ gī m sút mà còn tăng lên nhanh chóng. Ông tr̄ thành m̄t trong nh̄ng nḡ i đ̄ c kính tr̄ng nh̄ t n̄ c M̄. Đ̄ t̄ng nh̄ng i đàn ông h̄ t mình vì nhân quȳn, t̄ng th̄ng Ronald Reagan đã ký s̄ c l̄nh tôn vinh Luther King vào ngày l̄ hàng năm mang tên ông trên toàn n̄ c M̄. Dù đã qua đ̄i nh̄ng nh̄ng gì mà nḡ i đàn ông da m̄u này t̄o đ̄ng v̄n đ̄ c v̄ ông và nh̄ng nḡ i đ̄ng h̄ duy trì và dành đ̄ c không ít th̄ng l̄i to l̄n.

8. T̄ng th̄ng M̄ Abraham Lincoln

Abraham Lincoln (sinh ngày 12/2/1809 – m̄t 15/4/1865) là t̄ng th̄ng đ̄i th̄ 16 c̄a H̄p ch̄ng qūc Hoa K̄. Ông đ̄ c bīt đ̄n v̄i cái tên “Nḡ i gīi phóng vĩ đ̄i” b̄i chīn công trong cūc n̄i chīn xóa b̄ ch̄ đ̄ nô l̄ t̄n t̄i trên lãnh th̄ Hoa K̄.

T̄ng th̄ng Lincoln là nḡ i phát đ̄ng chīn tranh Nam B̄ c gī a gīi trí th̄ c mīn B̄ c và gīi ch̄ nô l̄ mīn Nam đ̄ gīi phóng t̄ng l̄p nô l̄, sau đó ban hành các chính sách rūng đ̄ t cũng nh̄ nhīu ch̄ tr̄ng mang tính dân ch̄ khác.

Abraham Lincoln là t̄ng th̄ng đ̄u tiên c̄a Hoa K̄ b̄ ám sát sau khi Washington lãnh đ̄o n̄ c M̄ giành đ̄ c l̄p t̄ tay th̄ c dân Anh. Ngày 14/4/1865, T̄ng th̄ng Abraham Lincoln cùng v̄ và hai v̄ khách t̄i xem būi trình dīn k̄ch đ̄ th̄ đ̄ Washington D.C. Không ai nḡ, ông b̄ John Wilkes Booth, m̄t trong nh̄ng dīn viên k̄ch danh tīng nh̄ t th̄i b̄y gī rút súng l̄ c b̄n vào đ̄u t̄ phía sau. Ông t̄ tr̄n sáng ngày hôm sau 15/4/1865 vì v̄t th̄ng quá n̄ng.

Ch̄a có v̄ ám sát nào đ̄ nh̄ h̄ng t̄i m̄t qūc gia l̄n nh̄ v̄i c̄ t̄ng th̄ng đ̄i th̄ 16 c̄a Hoa K̄ b̄ sát h̄i. Ông đ̄p đ̄ nh̄ sau khi tái đ̄ c c̄ t̄ng th̄ng nhī m̄ kì hai đ̄ khôi ph̄ c

10 vñ ám sát làm thay đñi thñ giñi

Tác Giả: Trñnh Duy – BĐVN
Thứ Tư:, 04 Tháng 1 Năm 2012 08:46

đñt nññc bñ tàn phá sau nñi chiñn, nhñng nhñng đñu đó không bao giñ trñ thành hiñn thñc.

Hàng triñu ngññi đã đñn thñ đô Washington D.C đñ tham đñ lñ tang tñng thñng Lincoln, hàng triñu ngññi khác tñ tñp bên tuyñn đñng xe lñ a dài 2.600 km đñ chñ đoàn tàu đñ a thi thñ ông vñ quē nhà mai táng. Ông trñ thành mñt trong nhñng ngññi vĩ đñi nhñt lñ ch sñ Hoa Kñ.

9. Sa hoàng Nga Alexander II

Alexander II (sinh ngày 29/4/1818 – mñt 13/3/1881) nñi danh vñi cái tên “Nga Hoàng giñi phóng”, bñi ông là ngññi kí sñc lñnh giñi phóng nông nô, giúp 20 triñu nông dân Nga có quyñn sñ hñu đñt đai và tñ chñ cho bñn thân mình. Ông là mñt trong nhñng Sa hoàng củi cùng của Nga vñi nhiñu cñng hiñn cho sñ thñnh vñng và phát triñn của đñt nññc.

Lên ngñi năm 36 tuñi giña lúc Nga đang lao đao vì củc chiñn tranh Krym, ông không có cách nào đñ giúp quân đñi Nga đang bñ áp đño giành thñ thñng. Tuy nhiên, chèo lái đñt nññc sau thñt bñi cay đñng, ông đã tiñn hành nhñng củi cách có tính chiñn lññc trên quy mô lñn giúp Nga vñc đñy.

Tên tuñi của Sa hoàng Alexander II gñn liñn vñi “Sñc lñnh giñi phóng nông nô” năm 1861 đñ giúp nông dân có thñ làm chñ. Ngoài ra, nhñng củi cách khác cũng đññc đñ xñng đñ thúc đñy nñn kinh tñ Nga tñng bññc tiñn lên chñ nghĩa tñ bñn nhñm thoát khñi tình trñng trì trñ.

Ông cũng chính là ngññi ñp ñ kñ hoñch xây đñng bñn hiñn pháp đñu tiên của nññc Nga theo tñ

10 vụ ám sát làm thay đổi thế giới

Tác Giả: Tránh Duy – BáDVN

Thứ Tư: 04 Tháng 1 Năm 2012 08:46

---

táng dân chủ tá do. Tuy nhiên, nháng cách mạng tính đát phá cáa ông đã sinh ra trên đát Nga chủ nghĩa kháng bá.

Ngày 13/3/1881, Sa hoàng Alexander II phê duyệt tá bản hiến pháp đáu tiên và thành lập hai ủy ban lập pháp. Tuy nhiên, đây cũng là ngày đánh mánh khi ông bị táchác kháng bá cánh tá đát bom ám sát. Vì bá tháng quá náng, vá Sa hoàng giái phóng cáa nác Nga không thá qua khái và trát hái thá cuái cùng cùng ngày.

Náu nhá không có vá kháng bá ngày 13/3/1881, nác Nga chủ cán sá có bản hiến pháp dân chủ đáu tiên và tiếp tục phát triển theo tá duy đái mái cáa Sa hoàng Alexander II. Tuy nhiên, đáu đó không thá xảy ra bởi ngái kánhám là vua Alexander III đã thực hiện chính sách báo thủ, bãi bỏ nháu cái cách cáa hoàng đá Alexander II cũng nhá hiến pháp mái, má ra thái kỳ báo thủ và đám máu á Nga.

10. Franz Ferdinand – Thái tử Áo – Hung

Không nháu ngái biát đán cái tên Franz Ferdinand, thá nháng vụ ám sát ông lái là mát trong nháng vụ viác gây chán đáng nhát lách sá. Franz Ferdinand (sinh ngày 18/12/1863 – mát ngày 28/6/1914) là ngái kánhám cáa đáquác Áo – Hung. Khi mái sinh ra, không ai nghĩ ông sá là ngái kángái váng, tuy nhiên cái chát cáa ngái anh há lúc ông lên 12 tuái đã khián ông trở thành ngái kánhám cáa hoàng tác.

Là ngái theo đáng lái bành tráng ánh háng á khu vác Balkan, Franz Ferdinand bị táchác kháng bá Bàn Tay Đen thành lập năm 1911 theo đáng lái giái phóng Bosnia và Herzegovina, khu vác tranh chấp giữa Serbia và đáquác Áo – Hung, ám sát ngày 28/6/1914. Hung thá bán

10 vụ ám sát làm thay đổi thế giới

Tác Giả: Tr&nh Duy – B&DVN

Thứ Tư, 04 Tháng 1 Năm 2012 08:46

---

ch&t thái t& Franz Ferdinand đ& c xác đ&nh là Gavrilo Princip, m&t sinh viên ng& i Serbia thu&c t& ch&c Bàn Tay Đen.

Sau vụ ám sát, đ& quốc Áo – Hung đ& i cho Serbia đ&ng đ&ng sau vụ vi&c và tuyên chi&n vụ i quốc gia này, châm ngòi cho chi&n tranh thế giới Nh&t bùng nổ. Đ& c đánh giá là cuộc chi&n phi nghĩa và đ& máu nh&t trong l&ch sử nhân lo&i với kho&ng 15 tri&u ng& i thi&t mạng, vụ ám sát thái t& Franz Ferdinand x&ng đáng đ& c coi là vụ ám sát làm thay đ&i nhân lo&i trong thế kỷ 20. Dù không nổ i ti&ng nh&ng cái chết của Franz Ferdinand có sức &nh h&ng không thua kém so với vụ ám sát hoàng đ& La Mã Julius Caesar. Đây đ& c coi là hai vụ ám sát t&i t& nh&t l&ch sử nhân lo&i.